

Algemene Beschouwingen Begrotingsraad, 5 november 2020

Heemstede komt beter uit de crisis

Voorzitter, en iedereen die meekijkt achter het beeldscherm,

Het is crisistijd. Ik had niet gedacht dit jaar de algemene beschouwingen met deze 3 woorden te zullen starten.

De Coronacrisis: Iedereen heeft een mening over Coronaregels. Voor iedereen betekent Corona in ieder geval minder contacten. Het betekent een verlaagde kans om mee te doen in de samenleving. Het betekent een stijging van de eenzaamheid onder alleenstaanden, onder ouderen én jongeren. Daar moet de gemeente mee aan de slag.

De Tozo-regelingen, overbruggingsregelingen voor zelfstandige ondernemers, de instroom in de schuldhulpverlening, de instroom in de WW en in de bijstand zullen gaan pieken. Onze ambtenaren zijn druk met alle aanvragen voor hulp. Er is veel inzet en veel flexibiliteit nodig van bestuur en organisatie. Dank aan onze ambtenaren voor alle inzet.

Ik ben van aard een optimist, maar ik vertel u nu: het wordt nog erger. Na de Coronacrisis zal er een sociaal economische crisis volgen. Welke klappen krijgt het bedrijfsleven, en wat betekent dat voor onze banen? De economische krimp leidt tot bezuinigingen en koopkrachtdalingen, met ongunstige effecten voor de begroting van Heemstede, waar we het nu over gaan hebben in de raad.

Verder in de toekomst kijkend zien we, steeds minder sluimerend, een klimaatcrisis opdoemen en daarna een biodiversiteitscrisis. Nu al zijn de gevolgen van de klimaatverandering zichtbaar, en het grote uitsterven van flora en fauna is ook allang al begonnen.

Wat kunnen we doen?: zonnepanelen, afval scheiden, onze huizen isoleren, vegetarisch eten, de fiets nemen. Dat doen we al in mindere of meerdere mate.

Maar dat is niet genoeg. Er zijn meer zaken die ons leven raken, zoals een luchtvaartnota die het mogelijk maakt dat Schiphol wordt uitgebreid. GroenLinks richt zich nadrukkelijk ook tot de verantwoordelijken voor klimaatverandering. De fractie van GroenLinks heeft daarom voor al die mensen in Heemstede, die wakker worden 's nachts van het vliegtuiglawaai, 23 zienswijzen ingediend tegen de luchtvaartnota.

Is er dan nog hoop? Jazeker, het is nog niet te laat. We kunnen beter en wijzer uit de Corona crisis komen. Laten we de economie verduurzamen. Laten we meer nadruk leggen op welbevinden in plaats van meer welvaart en consumptie ten koste van ons leefmilieu. Daaruit kan veel goeds voortvloeien: een zorgzamere overheid, een solidair belastingstelsel en duurzame investeringen die nodig zijn voor onze toekomst.

De overheid zal een actievere rol in de samenleving moeten krijgen. Neem de ontwikkeling van een vaccin tegen Corona: na de uitbraak van SARS in 2003 heeft de industrie het onderzoek naar coronavirussen snel stopgezet; het zou niet winstgevend genoeg zijn. De overheid ging ondertussen wél door met onderzoek. Als dat vaccin er straks komt, bedank de overheid dan maar.

En nu, nu kunnen we tevreden zijn over een sluitende meerjarenbegroting voor Heemstede. Door de verkoop van de Eneco aandelen, is de algemene reserve groter dan ooit. Maar ook de financiële risico's voor de gemeente zijn groter dan ooit. Corona staat in de risicoparagraaf nog als PM post. En de herijking van het gemeentefonds hakt erin. De risico's zijn nu twee maal zo groot ten opzichte van een jaar geleden.

Uitgaande van een weerstandscapaciteit van ongeveer 2 die de raad wenst, is een reserve nodig van 8 á 9 miljoen EURO. Vorig jaar was de helft daarvan voldoende.

Gelukkig hebben we door de Enecogelden nu een algemene reserve van € 38 miljoen. Wat we daarmee gaan doen, daar moeten we het nog over hebben. Wij hebben daarom een motie voorbereid, waarin we het college verzoeken om na een integrale afweging van alle opgaven die op ons afkomen een voorstel te maken voor het duurzaam inzetten van het surplus in de algemene reserve van 29 tot 31 miljoen EURO.

GroenLinks doet een schot voor de boeg en denkt aan:

1. Een Corona fonds om de sociaal economische crisis te bestrijden met steun en investeringen;
2. Een fonds voor duurzame investeringen en voor meer groen;
3. Een 30 km fonds.

Heemstede kan beter uit de Corona crisis komen door te investeren in de vergroening en verduurzaming van Heemstede. Daarmee dragen we een steentje bij om de klimaat- en biodiversiteitscrisis te voorkomen. En kunnen we sneller het 30 km netwerk van wegen aanleggen inclusief, als het aan GroenLinks ligt, een milieuzone voor vrachtverkeer. Daarvoor hebben we ook moties voorbereid: voor meer veilige 30 km wegen en voor het weren van vies vrachtverkeer. Daardoor wordt Heemstede veiliger en schoner.

Tot slot,

Laten we als raad snel kaders vaststellen voor samenwerking van Heemstede met gemeenten in de regio en vooral ook met Bloemendaal. Alleen samen kom je echt verder. Heemstede is echt te klein om alle grote maatschappelijke opgaven op te pakken.

Blijf gezond allemaal. Laten we als bestuur van Heemstede blijven werken aan een mooier, veiliger, duurzamer en socialer Heemstede.